

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA

Sektor za poljoprivredu, prehrambenu industriju i šumarstvo

STANJE SLATKOVODNE AKVAKULTURE RH

M. BOŽIĆ, B. MARKOVIĆ, V. KNJAZ
Vukovar, travanj 2010.

UZGOJ SLATKOVODNE RIBE – POVRŠINE RIBNJAKA

Ukupne površine ribnjaka > 12.000 ha

EKSPLOATIRANE POVRŠINE ŠARANSKIH RIBNJAKA

- 1980. g. → 12 tis. ha
- 2007. g. → 6 tis. ha
- 2008. g. → 7,6 tis. ha

EKSPLOATIRANE POVRŠINE PASTRVSKIH RIBNJAKA

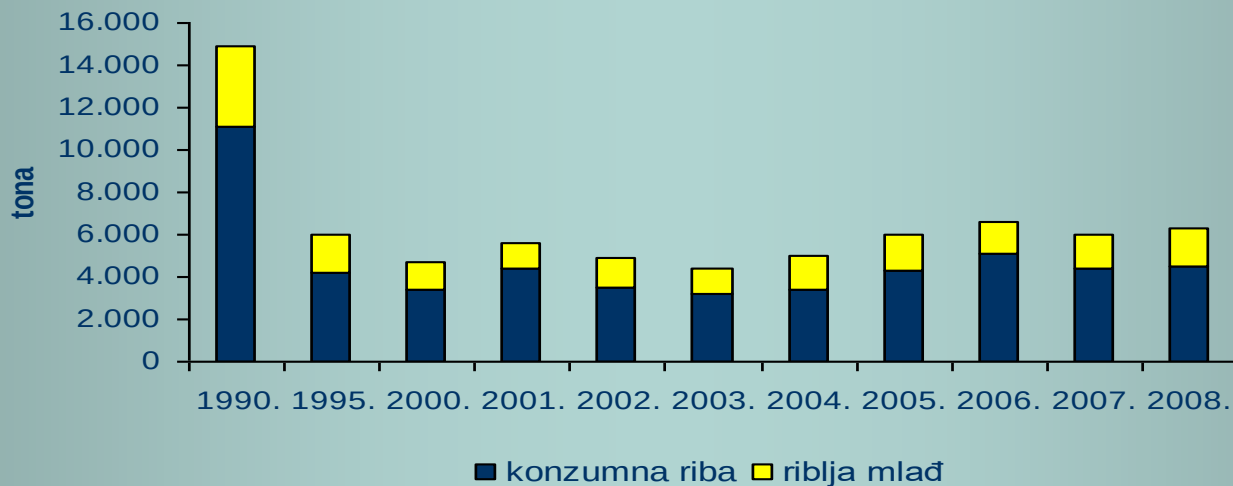
- 1980. g. → 2,1 ha
- 2007. g. → 5,8 ha
- 2008. g. → 5,8 ha

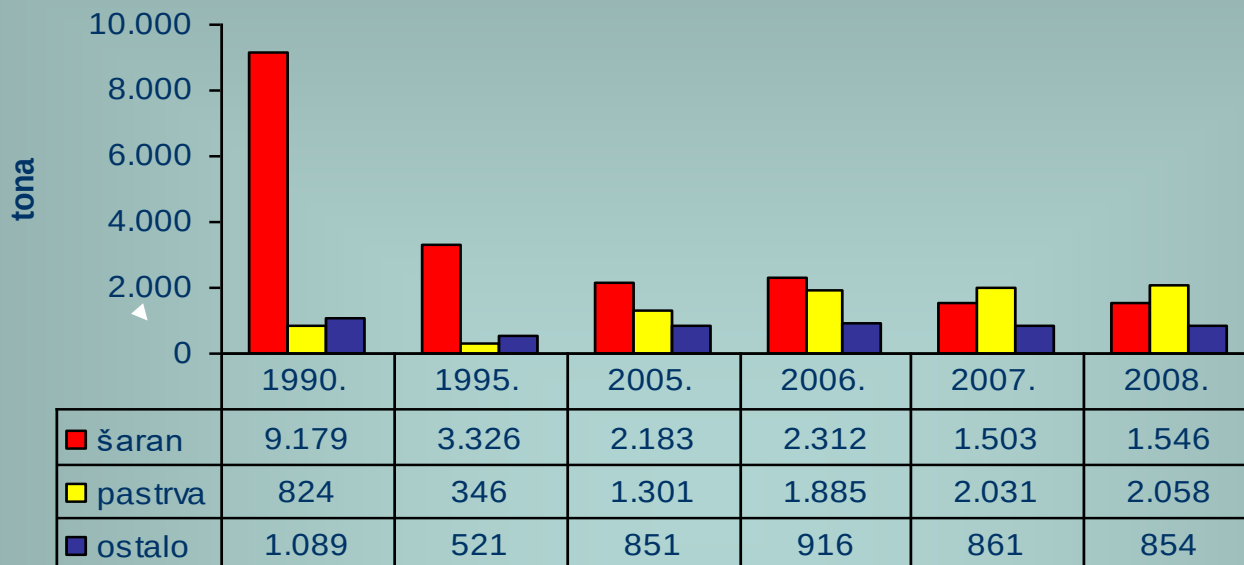
PROIZVODNJA SLATKOVODNE RIBE

PROIZVODNJA (TONA)			
god.	konzumna riba	riblja mlad	ukupno
1990.	11.092	3.827	14.919
2007.	4.395	1.613	6.008
2008.	4.458	1.879	6.337
INDEKSI			
2008/1990	40,2	49,1	42,5
2008/2007	101,4	116,5	105,5

→ smanjenje za 57,5%
2008/1990

PROIZVODNJA SLATKOVODNE KONZUMNE RIBE

ŠARAN

- u odnosu na predratne godine, proizvodnja se smanjila cca 6 puta
- 2008. g. proizvelo se svega 1.546 tona šarana

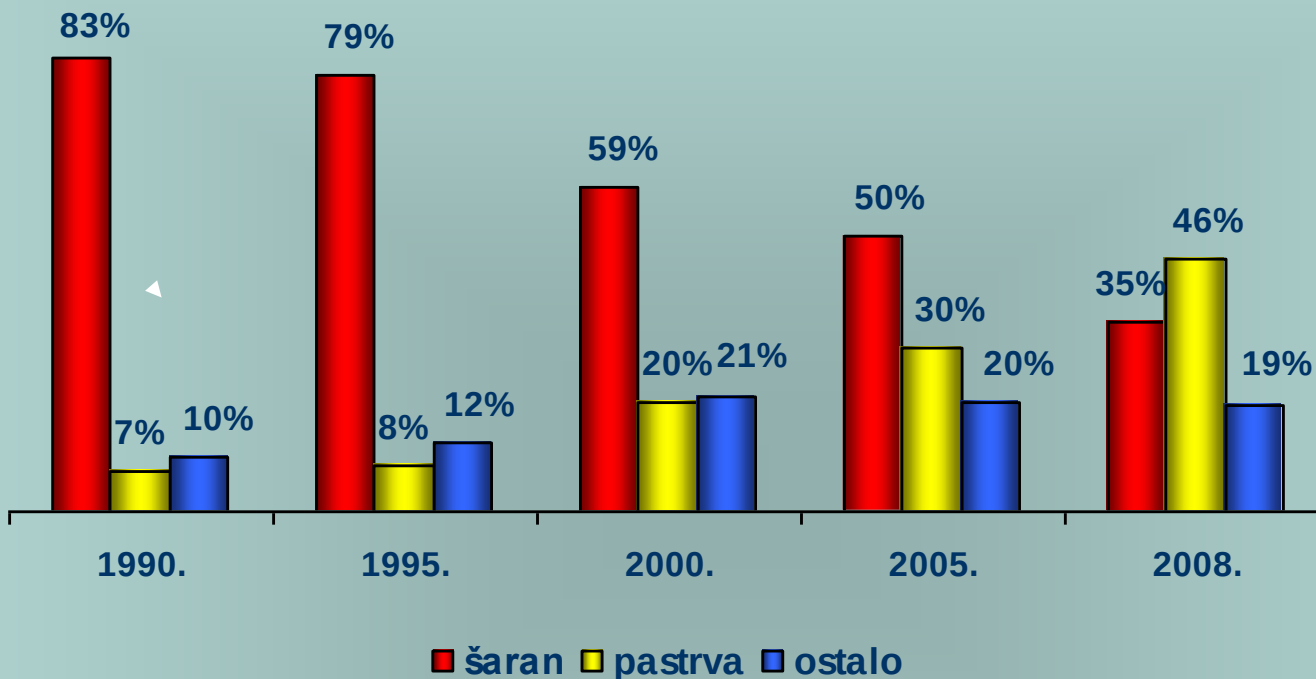
•PASTRVA

- proizvodnja je u porastu, u odnosu na 1990. g. povećala se cca 2,5 puta i u 2008 g. iznosi 2.058 tona

OSTALA RIBA

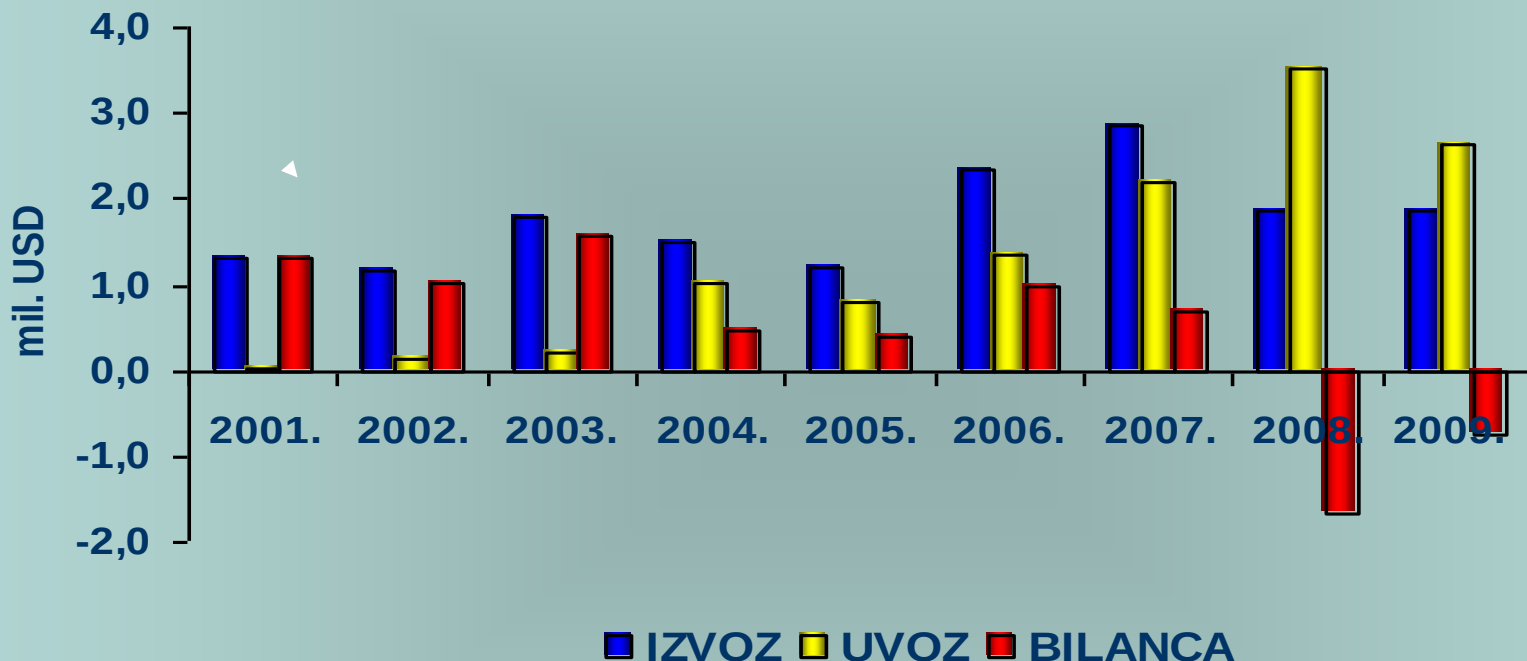
- amur, som, bijeli i sivi glavaš, linjak, smuđ, jegulja
- proizvodnja u porastu od 1995. g.

STRUKTURA PROIZVODNJE SLATKOVODNE RIBE

	1990.		2008.
Šaran	83%	↓	35%
Pastrva	7%	↑	46%
Ostale	10%	↑	19%

VANJSKOTGOVINSKA BILANCA PROIZVODA SLATKOVODNOG RIBARSTVA

2008. I 2009. G. NEGATIVNA BILANCA (764,5 MIL. USD - 2009. g.)

- smanjen izvoz šarana, povećan uvoz ostalih vrsta slatkovodnih riba

VANJSKOTRGOVINSKA RAZMJENA

	2007		2008		2009		INDEKS
	tona	USD	tona	USD	tona	USD	09/08
IZVOZ							
šaran	514	1.133.626	75	266.578	43	128.863	48,3
pastrve	103	457.982	85	434.614	106	609.425	140,2
ostale slatkovodne ribe	588	1.271.686	371	1.178.370	461	1.136.330	96,4
UKUPNO	1.205	2.863.294	531	1.879.562	610	1.874.618	99,7
UVOZ							
šaran	17	72.141	75	260.130	12	59.170	22,7
pastrve	381	1.417.951	517	2.102.116	452	1.666.273	79,3
ostale slatkovodne ribe	66	697.898	155	1.168.263	237	913.671	78,2
UKUPNO	464	2.187.990	747	3.530.509	701	2.639.114	74,8

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

UKUPAN UZGOJ SLATKOVODNE RIBE SMANJEN NA 6.337 TONA (2008. G.)

TOPLOVODNI UZGOJ

- SMANJENE EKSPLOATIRANE POVRŠINE RIBNJAKA
- SMANJENA PROIZVODNJA ŠARANA NA 1.546 TONA

HLADNOVODNI UZGOJ

- POVEĆANE EKSPLOATIRANE POVRŠINE PASTRVSKIH RIBNJAKA
- POVEĆANA PROIZVODNJA PASTRVA NA 2.058 TONA

VANJSKOTRGOVINSKA RAZMJENA

- Smanjen izvoz šarana na svega 43 tone
- Uvoz pasrtva još uvijek velik
- Uvoz ostalih vrsta slatkovodne ribe u porastu

(PANGASIUS IZ VIJETNAMA !!!)

negativna vanjskotrgovinska bilanca

PROBLEMATIKA SLATKOVODNE AKVAKULTURE

Rješena pitanja

- veterinarskih naknada
- ekološke zaštita ribnjaka od ribojednih ptica kod šaranskih ribnjaka

Nerješena pitanja

- visoke iznosi vodnogospodarskih naknada
- pravni status ribnjaka
- naknada šteta od ribojednih ptica kod pastrvskih ribnjaka
- financijska konsolidacija i poboljšanje uvjeta privređivanja sektora
- unapređenje tehničko-tehnološke komponente sektora
- dodavanje nove vrijednosti i marketing proizvoda slatkovodnog ribarstva

Novo opterećenje!?

- prijedlog Pravilnika o metodologiji praćenja stanja poljoprivredog zemljišta

VODNE NAKNADE U SLATKOVODNOJ AKVAKULTURI

- 1995. g. donesen Zakon o vodama
- 1996. g. donesen Zakon o financiranju vodnog gospodarstva

 15-tak godina bezuspješno uzgajivači slatkovodne ribe ukazuju na neopravdano previsoka opterećenja s ovog naslova

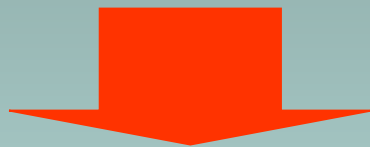

U prosincu 2009. doneseni novi Zakon o vodama i Zakon o financiranju vodnog gospodarstva, ali popratni akti o visinama naknada ostaju na snazi do kraja ove godine

Očekuje se da će se novim aktima propisati i veće naknade UKOLIKO SE STRUČNO I ZNANSTVENO NE PRISTUPI OVOJ PROBLEMATICI

POJEDINAČNE VODNO GOSPODARSKE NAKNADE

1. VODNI DOPRINOS
2. NAKNADA ZA UREĐENJE VODA
3. NAKNADA ZA KORIŠTENJE VODA
4. NAKNADA ZA ZAŠTITU VODA
5. NAKNADA ZA MELIORACIJSKU ODVODNJU
6. NAKNADA ZA NAVODNJAVANJE
7. NAKNADA ZA RAZVOJ (nova naknada)
8. NAKNADA ZA PRIKLJUČENJE (nova naknada)
9. KONCESIJA ZA UZGOJ RIBA U ZATVORENIM VODAMA

Većina proizvođača plaćaju svoje obveze s naslova vodnih naknada a da im se ništa od toga nije vratilo u radovima na ribnjacima.

IZNOS VODNIH NAKNADA ZA PROSJEČNI RIBNJAK

Primjer za ribnjak:

prosječne veličine 1.000 ha
vodnih potreba: 18.000.000 m³/god
veličine poslovnog prostora: 1.000 m²
prinosa: 750 kg/ha
godišnje prodaje: 510 kg/ha
prodajna cijena: 15 kn/kg
ciklus uzgoja: 3 godine

536.460,00 kn/god za ribnjak od 1.000 ha,

odnosno

3.05 kn/kg prodane ribe (zbog trogodišnjeg ciklusa)

vodne naknade opterećuju prosječnu
prodajnu cijenu ribe s cca **21%**

UKUPNI TROŠKOVI KORIŠTENJA VODE I ZEMLJIŠTA U PRODAJNOJ CIJENI RIBE

Ako se navedenim naknadama dodaju:

- koncesija za korištenje javnog dobra
- naknada za korištenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu RH
- naknada za praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta

samo troškovi korištenja vode i zemljišta opterećuju
veleprodajnu cijenu slatkovodne ribe s cca **40%**.

Dodaju li se tome ostali troškovi (hrana, radovi za ostale
agrotehničke mjere, plaće radnicima, troškovi energije...)
pitanje je **kako i kuda dalje?**

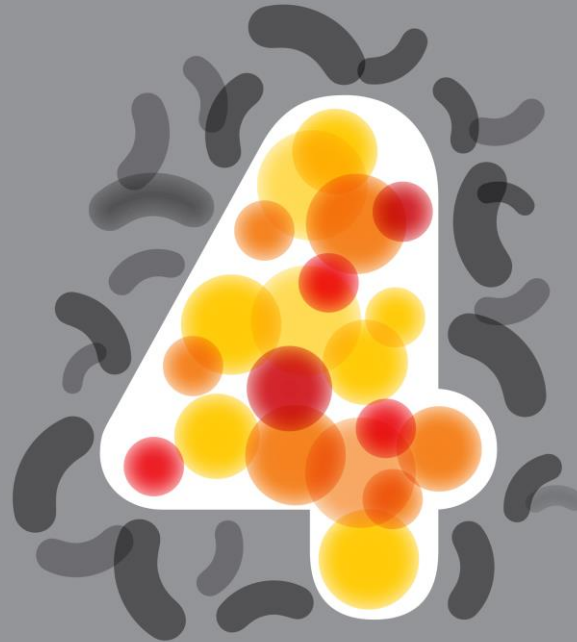
ZAŠTO OČUVATI SLATKOVODNU AKVAKULTURU

1. Tradicija 100 i više godina uzgoja
  2. Imamo izgrađenu infrastrukturu za cca 15.000 tona ribe
  3. Imamo genetski potencijal u slatkovodnom ribarstvu
  4. Osiguran stručni kadar
  5. Izvozni proizvod – neto devizni priliv
  6. 95% ribnjaka snabdijeva se vodom prirodnom gravitacijom
  7. Osigurano tržište RH i vanjsko tržište
  8. Potrošači žitarica proizvedenih na hrvatskim poljima
  9. Ribnjaci su mjesto očuvanja bioraznolikosti, oaza ornitologije RH
  10. Proizvodimo zdravu i visokovrijednu hranu (ukupna potrošnja ribe preko 10 kg/pc u RH)
  11. Mjesto zapošljavanja novih radnika u ruralnim područjima RH, gdje su ribnjaci i locirani
-

**SUKLADNO PROGRAMU VLADE RH ZA
MANDATNO RAZDOBLJE 2008-2011. G.**

Dobrodošli!

◀ T
R
E

KONFERENCIJA O SIGURNOSTI HRANE

Opatija 03.-05. svibnja 2010.

Grand hotel - 4 opatijska cvijeta

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
Sektor za poljoprivredu, prehrambenu industriju i šumarstvo
U suradnji s: EC CMA RSP - Compliance with EU Acquis

HR-10000 ZAGREB, Rooseveltov trg 2 T +385 (0) 4826 066, 4561 646 F +385 (0) 4561 545 E poljoprivreda@hgk.hr

www.hgk.hr

HVALA VAM NA POZORNOSTI

Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb
tel: 00 385 1 48 26 066, 48 26 068
faks: 00 385 1 45 61 545
e-mail: poljoprivreda@hgk.hr
www.hgk.hr